

Herken en erken de zwakte van uw perceel

Foto 1. Mangaangebrek kan leiden tot opbrengstverschillen.

Een regelmatig bietengewas wordt vaak aangeduid als een 'mooi' perceel bieten. De reden hiervoor is dat een regelmatig gewas aan de basis van een goede opbrengst staat. Uit de analyses van het SUSY-project¹ blijkt dat op de percelen van de middentelers er vaak meerdere oorzaken zijn voor het verschil in opbrengst met de toptelers. Het aanpakken van deze (combinaties van) oorzaken zal logischerwijs leiden tot een opbrengstverhoging.

Bemesting

Als oorzaak van een lage opbrengst noemt men regelmatig bemesting. Vooral stikstofbemesting komt hierbij naar voren. Uit de cijfers van het SUSY-project blijkt echter dat stikstofbemesting geen rol speelt bij de opbrengstverschillen. De toptelers in het project realiseerden met dezelfde stikstofgift als de middentelers een hogere opbrengst. De bieten bij de toptelers gebruiken de beschikbare stikstof dus efficiënter.

Zichtbaar mangaangebrek (foto 1) kan leiden tot opbrengstverschillen, evenals een te lage pH. Oog voor gebrek aan sporenelementen en de pH kan dus belangrijk zijn voor de opbrengst.

Ziekten en plagen

De belangrijkste oorzaken voor een lagere opbrengst zijn ziekten en plagen. Hierbij gaat het vooral om bladschimmels en witte en gele bietencystealtjes. De besmettingsniveaus van de bietencystealtjes zijn vaak verrassend hoog. De telers in het SUSY-project gaven voor het teeltjaar aan of er een aaltjesbesmetting op het

Het is van groot belang problemen op uw perceel te herkennen en ze ook te erkennen. Ook wanneer er in dit seizoen niets meer aan te doen is, is het goed deze signalen op te pikken en te noteren voor een volgende (bieten) teelt. De juiste diagnose is vaak de eerste stap naar de oplossing.

bietenperceel aanwezig was. Uit monstername bleek echter dat meer dan de helft van de telers zich niet bewust was van een aaltjesbesmetting. Bladschimmels doen veel schade en zijn daardoor de moeite van het bestrijden waard (foto 2). Vooral het tijdig waarnemen en bestrijden bij de eerste vlekjes zijn heel belangrijk.

Foto 2. Een forse aantasting van bladschimmels. De afgestorven bladeren kunnen niet bijdragen aan de suikerproductie en de vorming van nieuwe bladeren kost extra energie.

¹ SUSY is de afkorting van 'Speeding Up Sugar Yield'. Meer informatie en uitleg over het SUSY-project zie: www.irs.nl/pagina.asp?p=1374.

Foto 3. Door een zware besmetting met het witte bietencysteaaltje op dit perceel, bleef het gewas open staan. Hierdoor kreeg het onkruid meer kansen. Zowel de aaltjes als het onkruid zorgen dan voor een lagere opbrengst.

Foto 4. Een zeer onregelmatig gewas veroorzaakt niet alleen veronkruiding later in het seizoen, ook het leveren van goed rooiwerk (kopwerk) wordt er veel moeilijker door.

Onkruid

Tussen de top- en middentelers was een groot verschil in het succes van de

Suikerbiet signalen

Aardappelopslag

Aardappelopslag belemmert de groei van bieten. Bovendien houdt het phytophthora en aardappelcysteaaltjes in stand of vermeerdert deze zelfs. De Plantenziektenkundige Dienst controleert of aardappelopslag vóór 1 juli is bestreden.

Deze en vele andere nuttige signalen kunt u vinden in het boek Suikerbiet-signalen dat ruim een jaar geleden door Cosun aan de bietentelers is aangeboden.

onkruidbestrijding. Op de percelen van de middentelers bleef veel meer onkruid staan, terwijl de inspanning (kosten en hoeveelheid actieve stof) voor de bestrijding gelijk was tussen beide groepen telers. Onkruid kost door de concurrentie om licht, water en voedingsstoffen opbrengst. Ook bleek dat op de plekken van het perceel waar het gewas achterbleef in groei, onkruid meer kansen kreeg om te ontwikkelen. Een goede en tijdige onkruidbestrijding is belangrijk, maar zal vergemakkelijken als men de oorzaak van de mindere groei van de bieten (slechte plekken) aanpakt (foto 3 en 4).

Naast onkruid zijn op de percelen van de middentelers meer onkruidbieten geteld dan op de percelen van de toptelers. Het voorkomen en bestrijden van onkruidbieten is belangrijk, omdat zij bijdragen aan de vermeerdering of instandhouding van diverse ziekteverwekkers op het perceel. Deze ziekteverwekkers op hun beurt kosten opbrengst in dit seizoen of in de toekomst. Onkruidbieten produceren bovendien zeer veel rijp zaad, waardoor het probleem alleen maar zal toenemen.

Het perceel

Uit bovenstaande blijkt dat de oorzaken van een lagere opbrengst divers kunnen zijn. Helaas is het niet mogelijk om één algemeen geldende oorzaak te noemen waar alle bietentelers rekening mee moe-

ten houden. In het SUSY-project was een heel duidelijk jaareffect aanwezig. Dit geeft aan dat zelfs bij dezelfde teler de oorzaken van een lagere opbrengst ieder jaar anders kunnen zijn. Het blijkt heel duidelijk dat elk perceel uniek is. Vaak komen meerdere oorzaken op één perceel voor, die elkaars schade kunnen versterken. Dit vraagt om een perceelsgerichte aanpak. Belangrijk is het om de signalen die het gewas in de loop van het seizoen afgeeft, op een juiste manier te interpreteren, eventueel met behulp van adviseurs of deskundigen. Een handreiking hiervoor heeft Cosun gedaan met de uitgave van Suikerbietsignalen (zie kader). In een aantal gevallen kan het zijn dat men dit seizoen geen maatregelen meer kan nemen om de oorzaak van een lagere opbrengst weg te nemen. Het is dan verstandig de kennis/waarnemingen van dit seizoen te documenteren, zodat bij een volgende bietenteelt hetzelfde probleem op dat perceel de opbrengst niet kan beperken.

Bram Hanse